

**AKTUALIZACJA GMINNEJ
STRATEGII INTEGRACJI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
GMINY JUCHNOWIEC KOŚCIELNY NA LATA 2011 – 2023**

WSTĘP

Aktualizacja Gminnej Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych gminy Juchnowiec Kościelny na lata 2011-2023, została przygotowana przez zespół powołany przez Wójta Gminy Juchnowiec Kościelny. Aktualnie obowiązująca gminna strategia została przyjęta Uchwałą Rady Gminy Juchnowiec Kościelny Nr XI/98/2011 z dnia 27 października 2011r. i jest realizowana już ponad 7 lat.

Bazą do opracowania niniejszej aktualizacji, podobnie jak samej strategii były sprawozdania z realizacji zadań ujętych w Harmonogramie realizacji strategii wskazane przez instytucje, takie jak:

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej,
- Urząd Gminy Juchnowiec Kościelny,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii,
- Ośrodek Kultury w Gminie Juchnowiec Kościelny,
- Gminna Biblioteka Publiczna,
- szkoły.

W przeprowadzonej aktualizacji uwzględniono art. 16 b, mówiący o konieczności zawarcia m.in. w strategii prognozy zmian w zakresie objętym strategią.

Zespół ds. oceny i aktualizacji Gminnej Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych gminy Juchnowiec Kościelny na lata 2011-2023 zaproponował zmiany w zakresie celów strategicznych i szczegółowych oraz zmiany w zakresie wdrażania i zarządzania Gminną Strategią Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych - został opracowany harmonogram realizacji strategii na lata 2018-2019.

Rozdział VI.

PROGNOZY ZMIAN W ZAKRESIE OBJĘTYM STRATEGIĄ

Na podstawie analizy danych z OZPS za lata 2015-2017 GOPS w Juchnowcu Kościelnym zauważa następujące tendencje i prognozy społeczne w gminie.

- Nadal utrzymuje się wzrost liczby mieszkańców, w roku 2015 w gminie zamieszkiwało: 15 671 osób, w roku 2016 – 15 826 osób, zaś w roku 2017- 15 898,
- W grupach wiekowych tendencja przedstawia się następująco:

Rok	2015	2016	2017	Tendencja
0-17 lat	3 127	3 153	3 174	Wzrost
18-60/65	10 287	10 376	10 382	Wzrost
Pow. 60/65	2 257	2 297	2 342	Wzrost
Razem	15 67	15 826	15 898	Wzrost

- Systematycznie spada liczba rodzin korzystających ze świadczeń pomocy społecznej – w 2015 korzystało z pomocy 422 rodziny, w 2016 roku – 369 rodzin, zaś w 2017 – 347 rodzin, prognoza na kolejne lata : spadek,
- **Pomimo spadku wśród rodzin korzystających z pomocy społecznej nadal utrzymują się dominujące problemy w gminnej społeczności, są to:**
 - długotrwała i ciężka choroba-** w roku 2015-238 w roku 2016- 207, w roku 2017 – 198 rodzin
 - bezrobocie** – w roku 2015- 227, w roku 2016- 179, w roku 2017- 164
 - ubóstwo-** w roku 2015- 141 rodzin, w roku 2016- 125 rodzin, w 2017 – 124 rodziny
- Zmniejsza się również liczba rodzin korzystających z pracy socjalnej: w roku 2015- 422 rodziny korzystało ze wsparcia, w roku 2016- 368 rodzin, zaś w roku 2017- 343 rodziny. Wskazuje to na efektywność pracy ośrodka oraz polepszanie się dostępu do innych usług w gminie poza pracą socjalną.
- Mieszkańcy korzystali z usług opiekuńczych- zauważa się wzrost w liczbie osób korzystających z usług opiekuńczych – w roku 2015 – 15 osób, w 2016 – 16, w roku 2017- 19 osób. W 2017 roku ponoszona była odpłatność za 17 osób umieszczonych w domach pomocy społecznej. Obserwowany jest wzrost ilości osób ubiegających się o umieszczenie w domu pomocy społecznej.
- W roku 2017 pomocą programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” objęto 713 osób, w tym 164 dzieci uczących się w szkołach i przedszkolach, 539 osobom przyznano pomoc w postaci zasiłku celowego na zakup żywności, 10 osobom udzielono świadczenia rzeczowego.

- Wszystkie potrzeby w zakresie dożywiania zostały zabezpieczone. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Juchnowcu Kościelnym współpracuje ze szkołami i przedszkolami. Są to szkoły i przedszkola z terenu gminy, jak również szkoły i przedszkola z gmin ościennych i miasta Białystok. Dzieci we wszystkich szkołach korzystały z pełnego obiadu, a w przedszkolach z pełnego obiadu lub całodziennego wyżywienia. Posiłki sporządzane są w stołówce szkolnej lub dostarczane przez firmy cateringowe do stołówek szkolnych. W szkołach, w których nie ma stołówek udzielano pomocy w formie świadczenia pieniężnego na zakup żywności.
- W 2017 roku dofinansowano również dla 20 dzieci wypoczynek w okresie ferii zimowych i letnich. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Juchnowcu Kościelnym realizuje inne rodzaje świadczeń pieniężnych dla osób objętych pomocą społeczną, a są to mianowicie: dodatki mieszkaniowe, świadczenia z funduszu alimentacyjnego, zasiłki rodzinne i dodatki do zasiłków rodzinnych, zasiłki pielęgnacyjne, świadczenia pielęgnacyjne, pomoc materialna dla uczniów. Ponadto w roku 2017 na podstawie Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 maja 2014 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu dla rodzin wielodzietnych Ośrodek wydał Kartę Dużej Rodziny - 53 rodzinom (228 kart).
- W 2017 r. Ośrodek ponownie przystąpił do udziału w „Resortowym programie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej na rok 2017 – asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej”. W ramach programu uzyskano z Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej środki umożliwiające zatrudnienie na umowę o pracę asystenta rodziny, który swoim działaniem objął 17 rodzin dysfunkcyjnych.
- Gmina Juchnowiec Kościelny na swoim terenie nie prowadzi placówek, instytucji mających na celu zapewnienie wsparcia, bądź całodobowej opieki dzieciom i osobom dorosłym. Jednak ze względu na bliskie sąsiedztwo Gminy z miastem Białystok jej mieszkańcy mogą korzystać z usług podmiotów działających na terenie tego miasta. Na terenie Gminy natomiast funkcjonuje Dom Pomocy Społecznej w Czerewkach. W ramach współpracy z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Białymstoku, mieszkańcy Gminy mają możliwość zgłaszania się ze swoimi problemami do Ośrodka Interwencji Kryzysowej przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Białymstoku. Działa również hostel dla osób znajdujących się w sytuacji kryzysowej lub ofiar przemocy przy Mieszkaniach Chronionych w Krasnem (pozostający w dyspozycji Domu Dziecka w Krasnem). Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Juchnowcu Kościelnym nawiązał również kontakt ze Specjalistycznym Ośrodkiem Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie przy Powiatowym

Centrum Pomocy Rodzinie w Kolnie. świadczy specjalistyczne usługi opiekuńcze osobom przewlekłe psychicznie chorym, upośledzonym umysłowo oraz osobom wykazującym inne przewlekłe zaburzenia czynności psychicznych, które wymagają częściowej opieki i pomocy w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych. Bliskie sąsiedztwo Gminy Juchnowiec Kościelny stwarza również możliwości korzystania przez jej mieszkańców z zaplecza jakim są jednostki poradnictwa specjalistycznego położone na terenie miasta Białystok. Mieszkańcy Gminy Juchnowiec Kościelny mają możliwość korzystania z usług Poradni Psychologiczno - Pedagogicznych, Poradni Terapii Uzależnień i Współuzależnień w Białymstoku, która świadczy pomoc osobom uzależnionym i jej rodzinom. Mieszkańcy Gminy Juchnowiec Kościelny korzystają również z zaplecza opiekuńczo - leczniczego, którymi dysponują gminy sąsiadujące. Ponadto, w sytuacjach problemowych dotyczących dzieci, istnieje możliwość skorzystania z zaplecza placówek opiekuńczo - wychowawczych położonych na terenie gmin sąsiadujących.

- W ramach działań Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii w Juchnowcu Kościelnym działa Punkt Konsultacyjno-Informacyjny w Księżynie. W punkcie tym mieszkańcy mogą skorzystać z pomocy psychologa i terapeuty. Poza tym, w ramach współpracy w projekcie Razem możemy więcej-lokalny program wsparcia rodzin, w budynku Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Juchnowcu Kościelnym Ośrodka udostępniane są pomieszczenia na działalność Mobilnego Punktu Wsparcia. W Punkcie tym, zgodnie z zapotrzebowaniem, mają dyżur specjaliści tacy jak : psycholog, doradca zawodowy, radca prawny, specjalista ds. przemocy, mediator.
- Z analizy środowiska wynika, iż ze względu na bliskie sąsiedztwo miasta Białystok i innych gmin sąsiadujących dysponujących szerokim zapleczem podmiotów, placówek i organizacji, **nie zachodzi potrzeba tworzenia na terenie Gminy Juchnowiec Kościelny nowych instytucji pomocy społecznej.**
- Z analizy danych i analizy sytuacji Oceny Zasobów Pomocy Społecznej na polepszenie się sytuacji mieszkańców może mieć wpływ powstawanie nowych miejsc pracy. Walory przyrodnicze i istniejąca infrastruktura Gminy zachęca małych, średnich i dużych przedsiębiorców do inwestowania i osadnictwa na jej terenie. Zaletą jest również bliska odległość od Białegostoku.

Rozdział VI.

5. HARMONOGRAM REALIZACJI GMINNEJ STRATEGII NA LATA 2018-2019

Na podstawie potrzeb i analizy Oceny Zasobów Pomocy Społecznej dokonano weryfikacji kierunków działania w poniższym harmonogramie.

CEL STRATEGICZNY I – ROZWÓJ SYSTEMU POMOCY I WSPARCIA MIESZKAŃCÓW

LP	CELE STRATEGICZNE PROJEKTOWANYCH ZMIAN	KIERUNKI NIEZBĘDNYCH DZIAŁAŃ	REALIZATOR	WSKAŹNIKI	MONITOROWANIE	RAMY FINANSOWE
1.	Wzmocnienie zasobów kadrowych w zakresie usług społecznych	Podnoszenie kwalifikacji i umiejętności kadr	Placówki oświatowe Urząd Gminy, GOPS	Liczba pracowników podnoszących kwalifikacje	Analiza danych, sprawozdawczość	Budżet gminy, OPS
2.	Wzmocnienie rodziny w jej prawidłowym funkcjonowaniu	Utrzymywanie i rozwój środowiskowych form wsparcia rodziny	Urząd gminy GOPS	Liczba placówek wsparcia dziennego (w tym świetlice) Liczba asystentów rodziny	Analiza danych, sprawozdawczość	Budżet gminy, OPS, środki MRPiPS
		Wczesne wspomaganie dzieci o szczególnych potrzebach rozwojowych emocjonalnych i edukacyjnych	Placówki oświatowe Urząd Gminy	liczba zatrudnionych specjalistów: pedagogów, psychologów, logopedów, socjoterapeutów	Analiza danych, sprawozdawczość	
				liczba dzieci objętych systemem wczesnego wspomagania		
		Zwiększenie dostępności opieki przedszkolnej w gminie	Urząd Gminy	Wzrost liczby miejsc w przedszkolach	Analiza danych sprawozdawczość	
		Wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży	Placówki oświatowe Urząd Gminy	Liczba zajęć /uczniów uczestniczących w zajęciach wyrównawczych	Analiza danych sprawozdawczość	

LP	CELE STRATEGICZNE PROJEKTOWANYCH ZMIAN	KIERUNKI NIEZBĘDNYCH DZIAŁAŃ	REALIZATOR	WSKAŹNIKI	MONITOROWANIE	RAMY FINANSOWE
		Zapewnienie pomocy materialnej rodzinom z dziećmi	GOPS Urząd Gminy Placówki oświatowe SP Kleosin GOPS Urząd Gminy, GKRPAiPN	Liczba uczniów, którym przyznano pomoc materialną o charakterze socjalnym. Liczba dzieci i młodzieży objętych dożywianiem. Liczba dzieci objętych wyprawką szkolną	Analiza danych sprawozdawczość	
		Wdrożenie Białostockiej Karty dużej rodziny	Urząd Gminy GOPS	Liczba rodzin uprawnionych do karty	Analiza danych sprawozdawczość	
		Realizacja programu opieki nad dzieckiem	GOPS	Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny	Analiza danych sprawozdawczość	
3.	Zapewnienie wsparcia dla osób starszych	Rozwój środowiskowych form opieki dla osób starszych	GOPS Placówki oświatowe	Liczba form wsparcia Liczba osób objętych wsparciem	Analiza danych sprawozdawczość	
		Pomoc w zaspokajaniu potrzeb bytowych	GOPS	Liczba osób/rodzin objętych pomocą społeczną	Analiza danych sprawozdawczość	
		Pomoc w zapewnieniu opieki	GOPS	Liczba osób objętych usługami opiekuńczymi Liczba osób umieszczonych w domach opieki społecznej z gminy	Analiza danych sprawozdawczość	
		Rozwój wolontariatu na rzecz osób starszych	GOPS Placówki oświatowe	Liczba akcji	Analiza danych sprawozdawczość	
4.	Łagodzenie skutków bezrobocia w gminie	Wspieranie osób bezrobotnych w poszukiwaniu pracy	GOPS	Liczba osób która otrzymała wsparcie Liczba nawiązanych	Analiza danych sprawozdawczość	

LP	CELE STRATEGICZNE PROJEKTOWANYCH ZMIAN	KIERUNKI NIEZBĘDNYCH DZIAŁAŃ	REALIZATOR	WSKAŹNIKI	MONITOROWANIE	RAMY FINANSOWE
				kontaktów z przedsiębiorcami		
		Organizowanie form wsparcia osobom bezrobotnym, np. prac interwencyjnych. Robót publicznych, prac społecznie użytecznych	Urząd Gminy, GOPS	Liczba osób ,które skorzystały z zatrudnienia (robót interwencyjnych, robót publicznych, prac społecznie użytecznych itp.)	Analiza danych sprawozdawczość	
5.	Poprawa warunków społecznego funkcjonowania osób niepełnosprawnych i przewlekle chorych w społeczności lokalnej	Udzielanie wsparcia finansowego	GOPS	Liczba osób, którym udzielono wsparcia	Analiza danych sprawozdawczość	
		Realizacja usług opiekuńczych	GOPS	Liczba osób, objętych usługami opiekuńczymi	Analiza danych sprawozdawczość	
		Likwidacja barier architektonicznych w budynkach użyteczności publicznej	Urząd Gminy	Ilość budynków, użyteczności publicznej w których zlikwidowano bariery architektonicznych	Analiza danych sprawozdawczość	
		Zapewnienie wsparcia psychologicznego i społecznego osobom niepełnosprawnym, w tym z zaburzeniami psychicznymi	GOPS Powiatowy Środowiskowy Dom Samopomocy w Łażniach	Liczba osób, która uzyskała wsparcie	Analiza danych sprawozdawczość	
		Aktywizacja zawodowa osób niepełnosprawnych	GOPS NGO PUP	Liczba osób, która uzyskała zatrudnienie	Analiza danych sprawozdawczość	
		Objęcie uczniów z orzeczeniami PPP wsparciem pedagogiczno-psychologicznym i zajęciami rewalidacyjnymi	Urząd Gminy Placówki oświatowe SP Kleosin	Ilość uczniów objętych wsparciem	Analiza danych sprawozdawczość	

LP	CELE STRATEGICZNE PROJEKTOWANYCH ZMIAN	KIERUNKI NIEZBĘDNYCH DZIAŁAŃ	REALIZATOR	WSKAŹNIKI	MONITOROWANIE	RAMY FINANSOWE
6.	Przeciwdziałania zjawisku przemocy w rodzinie i łagodzenie jej skutków	Podejmowanie inicjatyw interdyscyplinarnych ograniczających zjawisko przemocy w rodzinie oraz w środowisku rówieśniczym	Urząd Gmin GOPS Placówki oświatowe Policja	Liczba posiedzeń zespołu interdyscyplinarnego Liczba powołanych grup roboczych	Analiza danych sprawozdawczość	
		Wsparcie psychologiczne, prawne i socjalne osób dotkniętych przemocą w rodzinie	GOPS ZI Punkt konsultacyjny	Ilość posiedzeń ZI/ Grup roboczych	Analiza danych sprawozdawczych	
		Podnoszenie świadomości społecznej na temat zagrożeń wynikających ze stosowania przemocy	GOPS Zespół Interdyscyplinarny Policja	Liczba przeprowadzonych kampanii	Analiza sprawozdań	
		Podejmowanie działań wobec sprawców przemocy w rodzinie	GOPS Zespół Interdyscyplinarny Policja	Liczba podjętych działań	Analiza danych sprawozdawczych	
		Realizacja lekcji bibliotecznych	Biblioteka	Ilość uczestników/ lekcji	Analiza danych sprawozdawczość	
		Zapewnienie dostępu do specjalistycznej pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków	Urząd Gminy GOPS	Liczba dofinansowanych programów/ Wysokość dofinansowania	Analiza danych sprawozdawczość	
		Prowadzenie punktów konsultacyjnych	Biblioteka	Ilość uczestników/lekcji		
		Realizacja kampanii społecznych w zakresie przeciwdziałania zachowaniom ryzykownym	Urząd Gminy NGO	Ilość kampanii	Badanie postaw	

LP	CELE STRATEGICZNE PROJEKTOWANYCH ZMIAN	KIERUNKI NIEZBĘDNYCH DZIAŁAŃ	REALIZATOR	WSKAŹNIKI	MONITOROWANIE	RAMY FINANSOWE
		Wspieranie działalności instytucji i organizacji pozarządowych w zakresie rozwiązywania problemów społecznych i rodzinnych związanych z uzależnieniami	Urząd Gminy NGO instytucje	Ilość działań prowadzonych przez NGO, instytucje	Analiza danych sprawozdawczość	
		Podjęcie odpowiednich działań wobec sprawców przemocy w rodzinie	GOPS Policja Placówki oświatowe	Liczba osób objętych działaniem	Analiza danych sprawozdawczość	
7.	Pomoc osobom bezdomnym i zagrożonym bezdomnością	Wspieranie osób bezdomnych pracą socjalną oraz pomocą w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb bytowych	GOPS	Liczba osób zagrożonych bezdomnością objętych pomocą i pracą socjalną	Analiza sprawozdań	
8.	Wzrost poczucia bezpieczeństwa oraz minimalizowanie zjawisk występowania przestępczości	Realizacja działań edukacyjnych, profilaktycznych i prewencyjnych zmierzających do ograniczenia zagrożenia bezpieczeństwa publicznego	Placówki oświatowe GOPS policja	Liczba osób uczestniczących w spotkaniach, pogadankach, konkursach, warsztatach	Analiza sprawozdań	
		Organizacja szkoleń i programów profilaktycznych w zakresie bezpieczeństwa	Placówki oświatowe	Ilość szkoleń, spotkań	Analiza danych sprawozdawczość	
9.	Zwiększenie dostępności do usług zdrowotnych	Realizacja programów zdrowotnych	Urząd Gminy, sołectwa	Liczba programów Liczba osób	Analiza danych sprawozdawczość	
		Zakup usług zdrowotnych	Urząd Gminy, sołectwa	Liczba osób objętych usługami	Analiza danych	

LP	CELE STRATEGICZNE PROJEKTOWANYCH ZMIAN	KIERUNKI NIEZBĘDNYCH DZIAŁAŃ	REALIZATOR	WSKAŹNIKI	MONITOROWANIE	RAMY FINANSOWE
		Współpraca i wsparcie jednostek zajmujących się profilaktyką i świadczeniem usług zdrowotnych	Urząd Gminy, Ośrodek Kultury	Ilość realizowanych programów,	Analiza danych sprawozdawczość	

**CEL STRATEGICZNY II –
ZWIĘKSZENIE INTEGRACJI SPOŁECZNOŚCI GMINY**

LP	CELE STRATEGICZNE PROJEKTOWANYCH ZMIAN	KIERUNKI NIEZBĘDNYCH DZIAŁAŃ	REALIZATOR	WSKAŹNIKI	MONITOROWANIE	RAMY FINANSOWE
1.	Wzmocnienie integracji rodziny	Organizacja imprez kulturalno-sportowych	Ośrodek Kultury, placówki oświatowe	Liczba imprez, Liczba uczestników	Sprawozdania z imprez	
		Udział w festynach rodzinnych i zajęciach integracyjnych	Ośrodek Kultury, placówki oświatowe	Liczba imprez, Liczba uczestników	Sprawozdania z imprez	
		Organizacja rodzinnych zajęć bibliotecznych	Biblioteka	Liczba uczestników	Sprawozdania z imprez	
		Spotkania zmierzające do integracji międzypokoleniowej	Ośrodek Kultury, Biblioteka, placówki oświatowe	Liczba spotkań, Liczba uczestników	Sprawozdania z imprez	

LP	CELE STRATEGICZNE PROJEKTOWANYCH ZMIAN	KIERUNKI NIEZBĘDNYCH DZIAŁAŃ	REALIZATOR	WSKAŹNIKI	MONITOROWANIE	RAMY FINANSOWE
2.	Inspirowanie działań w obszarze kultury i sportu	Rozwijanie gminnej oferty kulturalno-sportowej i zachęcanie lokalnej społeczności do zgłaszania własnych propozycji w tym zakresie.	Ośrodek Kultury, Biblioteka, Urząd Gminy, sołectwa, placówki oświatowe	Liczba imprez, Liczba uczestników	Sprawozdania z imprez	
		Wypracowanie corocznego kalendarza gminnego obejmującego gminne imprezy kulturalne i sportowe (wyznaczenie koordynatora kalendarza, np. Ośrodek Kultury)	Ośrodek Kultury, Biblioteka, sołectwa, placówki oświatowe	Coroczne opracowanie kalendarza	Sprawozdawczość	
		Organizacja konkursów, spektakli	Ośrodek Kultury biblioteka Sołectwa Placówki oświatowe	Liczba konkursów, spektakli	Sprawozdania z imprez	
		Organizacja spotkań z przedstawicielami kultury i sportu	Ośrodek Kultury biblioteka Placówki oświatowe	Liczba spotkań, Liczba uczestników	Sprawozdania z imprez	
		Współpraca z instytucjami kultury	Ośrodek Kultury biblioteka Placówki oświatowe	Liczba instytucji	Analiza danych	
		Rozwijanie współpracy z lokalnym środowiskiem artystycznym	Ośrodek Kultury, Biblioteka, placówki oświatowe	Liczba nawiązanych kontaktów	Analiza danych	

LP	CELE STRATEGICZNE PROJEKTOWANYCH ZMIAN	KIERUNKI NIEZBĘDNYCH DZIAŁAŃ	REALIZATOR	WSKAŹNIKI	MONITOROWANIE	RAMY FINANSOWE
3.	Integracja społeczna osób starszych i osób niepełnosprawnych	Wspieranie różnych form aktywności	Urząd Gminy, Ośrodek Kultury, Biblioteka, GOPS, NGO,	Ilość form wsparcia, Liczba uczestników zajęć	Analiza danych	
		Rozwijanie i promowanie oferty kulturalnej, oświatowej i rozrywkowej	Ośrodek Kultury, Biblioteka, sołectwa, placówki oświatowe	Liczba warsztatów/ zajęć	Sprawozdanie	
		Poprawa bezpieczeństwa osobistego	Ośrodek Kultury, Biblioteka, placówki oświatowe	Ilość spotkań, wykładów, prelekcji, Liczba uczestników	Brak zainteresowania	
4	Wsparcie liderów środowiskowych	Organizacja działań edukacyjnych skierowanych do liderów	Ośrodek Kultury, Biblioteka, Urząd Gminy sołectwa, placówki oświatowe	Liczba działań, Liczba uczestników	Sprawozdawczość	
		Wypracowanie modelu spotkań z liderami	Ośrodek Kultury, Biblioteka	Liczba uczestników	Sprawozdawczość	
5	Usprawnienie komunikacji pomiędzy społecznością lokalną a samorządem gminnym	Uruchomienie internetowego portalu informacyjnego	Urząd Gminy	Ilość odwiedzin strony, liczba abonentów newslettera	Analiza danych	
6.	Promocja dziedzictwa kulturowego	Wspieranie działalności	Ośrodek Kultury, Biblioteka,	Liczba artystów,	Sprawozdawczość	

LP	CELE STRATEGICZNE PROJEKTOWANYCH ZMIAN	KIERUNKI NIEZBĘDNYCH DZIAŁAŃ	REALIZATOR	WSKAŹNIKI	MONITOROWANIE	RAMY FINANSOWE
		lokalnych artystów i zespołów	Urząd Gminy, placówki oświatowe	zespołów		
		Organizacja warsztatów, wycieczek i rajdów	Ośrodek Kultury, Biblioteka, Urząd Gminy, placówki oświatowe	Liczba inicjatyw, Liczba uczestników	Analiza danych	
		Organizacja konkursów	Ośrodek Kultury, Biblioteka, Urząd Gminy placówki oświatowe	Liczba konkursów, Liczba uczestników	Sprawozdawczość	
		Działalność promocyjno - wydawnicza	Ośrodek Kultury, Urząd Gminy biblioteka	Liczba wydawnictw	Analiza danych	

CEL STRATEGICZNY III –

PROMOCJA ZDROWEGO, AKTYWNEGO STYLU ŻYCIA

LP	CELE STRATEGICZNE PROJEKTOWANYCH ZMIAN	KIERUNKI NIEZBĘDNYCH DZIAŁAŃ	REALIZATOR	WSKAŹNIKI	MONITOROWANIE	RAMY FINANSOWE
1.	Rozwój oferty zagospodarowania czasu wolnego dzieci i młodzieży	Rozszerzenie oferty sportowo- rekreacyjnej	Ośrodek Kultury, Biblioteka, Urząd Gminy, placówki oświatowe, Sołectwa, NGO	Liczba ofert, Liczba uczestników	Analiza danych	
2.	Wspierania działań na rzecz aktywności osób starszych	Prelekcje, wykłady, warsztaty. konsultacje	Ośrodek Kultury, Biblioteka,	Liczba działań	Analiza danych	
		Wspieranie istniejących form aktywności osób starszych	Ośrodek Kultury, Biblioteka,	Liczba działań, Liczba uczestników	Analiza danych	
3.	Promocja zdrowego i aktywnego stylu życia	Organizowanie spotkań i imprez	Urząd Gminy, Ośrodek Kultury biblioteka	Liczba imprez, Liczba uczestników	Analiza danych	